

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 199/07-42

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 16. januára 2008 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta a zo sudcov Ľudmily Gajdošíkovej a Juraja Horvátha o sťažnosti M. P., S., Ing. V. P., S., A. M., D., a J. P., S., zastúpených advokátom JUDr. J. P., D., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo M. P., Ing. V. P., A. M. a J. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 p o r u š e n é b o l o .

2. Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 p r i k a z u j e konať vo veci bez zbytočných prieťahov.

3. M. P., Ing. V. P., A. M. a J. P. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie každému v sume 40 000 Sk (slovom štyridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Čadca p o v i n ť vyplatiť im do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

Odôvodnenie:

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením z 20. septembra 2007 č. k. II. ÚS 199/07-28 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť M. P., S. (ďalej len „sťažovateľ v 1. rade“), Ing. V. P., S. (ďalej len „sťažovateľ v 2. rade“), A. M., D. (ďalej len „sťažovateľka v 3. rade“), a J. P., S. (ďalej len „sťažovateľ vo 4. rade“; spolu ďalej len „sťažovatelia“), ktorou namietali porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Čadca (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994.

Z obsahu sťažnosti vyplýva: „Návrhom zo dňa 09. 02. 1993 sa navrhovateľka Ž. M., rod. P. domáhala vyrovnania dedičských podielov podľa zákona č. 293/1992 Zb., ktorý návrh bol podaný na Okresnom súde Dolný Kubín a zaevidovaný pod sp. zn. 5 C 111/1993.

Ako odporcovia vo vyššie uvedenom konaní vystupovali 1) A. P., (...) H. a 2) J. P., (...), S.

Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 13 Nc 54/94 zo dňa 02. 09. 1994 bola v dôsledku zaujatosti sudcov Okresného súdu Dolný Kubín k právnomu zástupcovi odporcov 1) a 2) JUDr. J. P., vec prikázaná na ďalšie konanie a rozhodnutie Okresnému súde v Čadci. (...)

V súčasnosti ako odporcovia v predmetnom konaní na Okresnom súde Čadca sp. zn. 8 C/666/1994 vystupujú sťažovatelia v 1) až 3) rade ako právni nástupcovia po A. P., ktorý zomrel v roku 1999 a tiež ako odporca vystupuje v predmetnom konaní pôvodný odporca 2) J. P., ktorý je zároveň sťažovateľom v 4) rade.

V konaní vedenom na Okresnom súde Čadca sp. zn. 8 C/666/1994 do dnešného dňa nebolo vo veci právoplatne rozhodnuté, a nielen že nebolo rozhodnuté, ale ani v predmetnej veci nebolo konané, a to bezdôvodne.

Okresný súd Čadca neuskutočnil v predmetnej veci do dnešného dňa žiadne meritórne pojednávanie, v konaní, ktoré začalo ešte v roku 1993 podaním návrhu na Okresný súd Dolný Kubín teda okrem procesných rozhodnutí, týkajúcich sa vylúčenia sudcov a prikázania veci inému súdu, nebolo konané a rozhodované.

Až dňa 06. 06. 2007 obdržal M. P. (...) výzvu Okresného súdu Čadca, aby oznámil, či trvá na návrhu zo dňa 09. 02. 1993. Táto výzva je však zjavným nedopatrením, nakoľko hoci adresátom na obálke bol M. P., adresátom výzvy podľa záhlavia listu je Ing. V. P. a jednak ani M. P. ani Ing. V. P. (...) nie sú účastníkmi konania, ktorí by boli oprávnení disponovať s návrhom, nakoľko vystupujú v konaní na strane odporcov, preto je predmetná výzva Okresného súdu Čadca zavádzajúca. (...)

V namietanom prípade je zjavné, že nielenže nedošlo v časovom horizonte viac ako 12 rokov po podaní návrhu k právoplatnému rozhodnutiu, ale v tomto období nedošlo ani k žiadnemu prerokovaniu veci. Dôvod neprerokovania predmetného sporu nie je na strane účastníkov konania, t. j. nie je daná žiadna skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadňovaná na ťarchu účastníkov pri posudzovaní otázky či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným prieťahom. Samotný fakt, že v začiatkoch konania bola vec v dôsledku zaujatosti sudcov miestne príslušného súdu a neskoršiemu návrhu na prikázanie veci inému súdu z dôvodov vhodnosti, nemôže byť odôvodnením následnej nečinnosti Okresného súdu Čadca v dobe od 14. 09. 1995 až doposiaľ.

Sťažovatelia sú presvedčení, že dôvod nečinnosti súdu nie je ani v zložitosti prejednávanej veci. Sťažovatelia majú za to, že ani úmrtie pôvodného odporcu v 1) rade nemôže odôvodniť a vysvetliť postup Okresného súdu Čadca v tejto veci.

Vzhľadom na neprimerane dlhý časový interval medzi podaním návrhu a konaním súdu v tejto veci sťažovatelia 1) až 4) majú za to, že v tomto konaní postupom Okresného súdu Čadca v dobe od 14. 09. 1995 (uznesenie, ktorým sa nevyhovelo žiadosti o prikázanie veci inému súdu) až do dnešného dňa dochádza k zbytočným prieťahom v konaní, čím je porušované právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. (...)

(...) sťažovatelia navrhujú Ústavnému súdu SR, aby svojim nálezom rozhodol nasledovne:

1) Okresný súd Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 porušil základné právo sťažovateľov 1) až 4), aby sa ich vec prerokovala bez zbytočných prietáhov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR.

2) Okresnému súdu Čadca v konaní vedenom pod sp. zn. 8C 666/1994 sa prikazuje konať bez zbytočných prietáhov.

3) Sťažovateľom 1) až 4) priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 40.000,- Sk (...), ktoré je Okresný súd Čadca povinný vyplatiť sťažovateľom 1) až 4) na účet ich právneho zástupcu.“

2. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania: za okresný súd jeho predseda listom sp. zn. Spr. 1116/2007 z 23. októbra 2007 a právny zástupca sťažovateľov stanoviskom k uvedenému vyjadreniu okresného súdu listom z 9. novembra 2007._

2.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení okrem iného uviedol: „*K vecnej stránke sťažnosti udávam tolko, že konajúca sudkyňa pre ďalšie relevantné pokračovanie vo veci potrebovala spis od Okresného súdu Dolný Kubín, bez neho nemohla ďalej vo veci konať. To však nemení nič na skutočnosti, že tým, že nám nebol žiadaný spis doručený, zo strany tunajšieho súdu boli spôsobené prietahy, ktoré našli svoje odzrkadlenie v prietahoch v konkrétnej veci vedenej pod sp. značkou 8 C 666/1994.*

Konajúca sudkyňa nemala inú možnosť, len tento spis žiadať od Okresného súdu Dolný Kubín. Pokiaľ tento nemohol zaslať žiadaný spis, mohol vyhotoviť fotokópiu spisu a túto doručiť Okresnému súdu v Čadci. Nestalo sa tak, a preto považujem sťažnosť sťažovateľov za dôvodnú.“

Predseda okresného súdu zároveň oznámil, že súhlasí s upustením od ústneho pojednávania v konaní pred ústavným súdom.

2.2 Právny zástupca sťažovateľov vo svojom stanovisku k vyjadreniu okresného súdu uviedol: „*S názorom Okresného súdu Čadca, ktorý vo vyjadrení Spr. 1116/2007 zo dňa 23. 10. 2007 konštatoval, že sťažnosť sťažovateľov považuje za dôvodnú, sa stotožňujem.*

Zároveň oznamujem, že súhlasím, aby Ústavný súd SR rozhodol vo veci bez nariadenia ústneho pojednávania.“

3. Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich vyjadreniami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy. Jej prerokovanie na ústnom pojednávaní – vzhľadom na povahu predmetu posúdenia, ktorá je určená povahou tohto základného práva – ústavný súd nepovažuje ani za vhodný, ani za nevyhnutný procesný prostriedok na zistenie skutočností potrebných na meritórne rozhodnutie vo veci, t. j. rozhodnutie o tom, či namietaným postupom súdu bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (I. ÚS 40/02, I. ÚS 41/03, I. ÚS 65/04).

II.

Zo sťažnosti, z jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 8 C 666/1994:

Dňa 9. februára 1993 sa Ž. M., rod. P., H. (ďalej len „navrhovateľka“), návrhom na Okresnom súde Dolný Kubín domáhala vyrovnania dedičských podielov voči A. P., H. (ďalej len „odporca v 1. rade“), a sťažovateľovi vo 4. rade. Konanie bolo vedené pod sp. zn. 5 C 111/93. Vzhľadom na okolnosť, že predsedovia senátov Okresného súdu Dolný Kubín vyjadrili svoju zaujatosť vo vzťahu k osobe právneho zástupcu odporcov, bol 1. júla 1994 spis predložený Krajskému súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o vylúčení sudcov Okresného súdu Dolný Kubín z prerokovania a rozhodovania danej veci. Krajský súd uznesením č. k. 13 Nc 54/94/14 z 2. septembra

1994, ktoré nadobudlo právoplatnosť 4. októbra 1994, vylúčil sudcov Okresného súdu Dolný Kubín z prerokovania a rozhodovania uvedenej veci a vec prikázal na ďalšie konanie okresnému súdu.

Predmetný spis bol doručený okresnému súdu 5. októbra 1994 a bola mu pridelená sp. zn. 8 C 666/94. Okresný súd 6. októbra 1994 požiadal o zapožičanie spisu sp. zn. D 639/76 od Okresného súdu Dolný Kubín a spisu sp. zn. D 2254/93, ktorý sa v tom čase nachádzal u notára JUDr. M. Z.. Okresný súd Dolný Kubín 13. októbra 1994 oznámil, že požadovaný spis sp. zn. D 639/76 je pripojený k spisu sp. zn. D 2254/93. Okresný súd preto 3. novembra 1994 požiadal notára JUDr. M. Z. o oznámenie predpokladaného skončenia konania vo veci sp. zn. D 2254/93 a zároveň vyzval navrhovateľku na predloženie relevantných listín. Navrhovateľka ich predložila 28. apríla 1995.

Navrhovateľka 24. novembra 1994 oznámila okresnému súdu, že podala Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) návrh na preskúmanie opodstatnenosti delegovania veci na okresný súd a zároveň navrhla okresnému súdu počkať na konečné rozhodnutie najvyššieho súdu o jej námietkach.

Notár JUDr. M. Z. 8. decembra 1994 oznámil okresnému súdu, že pojednávanie vo veci sp. zn. D 2254/93 bolo nariadené na 19. december 1994. V priebehu mesiacov január až marec 1995 okresný súd opäť neúspešne žiadal o zapožičanie spisu sp. zn. D 2254/93 nachádzajúceho sa u notára JUDr. M. Z.

Dňa 2. mája 1995 krajský súd odstúpil okresnému súdu podanie navrhovateľky z 25. apríla 1995, ktorým žiadala krajský súd o prikázanie veci Okresnému súdu Liptovský Mikuláš, čo odôvodnila kratšou vzdialenosťou tohto súdu od jej bydliska. O tomto návrhu napokon rozhodol krajský súd uznesením zo 14. septembra 1995 pod sp. zn. 10 Nc 632/95 tak, že návrhu navrhovateľky nevyhovelo.

Spis sp. zn. D 2254/93 bol 11. mája 1995 zaslaný notárom JUDr. M. Z. Okresnému súdu Dolný Kubín. Túto skutočnosť notár oznámil okresnému súdu 15. mája 1995. Okresný

súd 5. októbra 1995 a následne 19. decembra 1995 opätovne žiadal Okresný súd Dolný Kubín o zaslanie spisu, avšak Okresný súd Dolný Kubín na obe žiadosti reagoval oznámením, že spis sa nachádza na krajskom súde z dôvodu podaného odvolania. V priebehu mesiaca marec 1996 bol požadovaný spis sp. zn. D 2254/93 doručený okresnému súdu a následne vrátený späť Okresnému súdu Dolný Kubín (25. marec 1996). Z úradného záznamu okresného súdu spísaného 21. marca 1996 vyplýva: „*Zo spisu D 2254/93 bolo zistené, že rozhodnutie z 10. 5. 1995 bolo zrušené a vec vrátená uznesením z 29. 12. 1995 na ďalšie konanie. II. stupňové uznesenia boli účastníkom doručené 12. 2. a 11. 3. 96.*“

Navrhovateľka 24. júna 1996 požiadala o „*urýchlené vyriešenie sporu*“, na čo jej okresný súd odpovedal oznámením, že vo veci bude možné konať až po pripojení spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 2254/93. V mesiacoch august, október, november a december 1996 sa okresný súd neúspešne pokúšal o zaslanie spisu sp. zn. D 2254/93 z Okresného súdu Dolný Kubín, prípadne od notára JUDr. M. Z., resp. zisťoval stav konania vedeného pod touto spisovou značkou.

V priebehu januára 1997 bol okresnému súdu doručený úmrtný list navrhovateľky a 28. januára 1997 dedičia alebo jej navrhovateľky oznámili svoj vstup do konania.

Od novembra 1996 do marca 2007 sa okresný súd neúspešne pokúšal o zapožičanie spisu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 2254/93, a to štyridsiatimi podaniami (žiadosti o zaslanie spisu, urgencie na zaslanie spisu, prípadne žiadosti o podanie správy o aktuálnom stave konania adresované Okresnému súdu Dolný Kubín alebo notárovi JUDr. M. Z.). K pripojeniu uvedeného spisu došlo 22. marca 2007. Následne okresný súd vyzval účastníkov konania (J. M., A. M., A. M., Š. M. ako právni nástupcovia – dedičia po navrhovateľke, sťažovatelia v 1. až 3. rade ako právni nástupcovia po odporcovi v 1. rade), aby oznámili, či na návrhu z 9. februára 1993 trvajú, resp. aby sa k návrhu vyjadrili. Dedičia po navrhovateľke 10. apríla 2007 oznámili, že na návrhu z 9. februára 1993 trvajú. Okresný súd 1. augusta 2007 vyzval menovaných, aby v lehote 10 dní upravili návrh.

Okresný súd zaslal 10. septembra 2007 ďalšiu výzvu dedičom po navrhovateľke na úpravu pôvodného návrhu, na ktorú reagoval iba Š. M. podaním doručeným okresnému súdu 27. septembra 2007. Okresný súd 29. septembra 2007 požiadal Správu katastra Dolný Kubín o výpisy z pozemkovej knihy k nehnuteľnostiam vzťahujúcim sa na predmet konania. Tieto výpisy boli okresnému súdu doručené 8. novembra 2007. Následne 27. novembra 2007 okresný súd nariadil pojednávanie na 10. december 2007, na ktoré sa však účastníci konania nedostavili (sťažovatelia v 1. a v 2. rade a ich právny zástupca svoju neúčasť ospravedlnili; sťažovateľom v 3. a vo 4. rade nebolo doručenie predvolania vykázané). Pojednávanie bolo preto odročené na 10. január 2008. Toto pojednávanie (10. januára 2008) bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti účastníkov konania (dostavil sa iba A. M. - dedič po navrhovateľke).

V spise okresného súdu sp. zn. 8 C 666/1994 sa nenachádza žiaden doklad preukazujúci úmrtie odporcu v 1. rade, avšak z pripojeného spisového materiálu Okresného súdu Dolný Kubín sp. zn. D 2254/93 vyplýva, že k jeho úmrtiu došlo 6. júna 1998.

III.

Ústavný súd podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstráni. K odstráneniu stavu právnej neistoty dochádza spravidla až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Priznanie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zakladá povinnosť súdu aj sudcu na organizovanie práce tak, aby sa toto právo objektívne realizovalo (II. ÚS 21/01, I. ÚS 251/05).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy.

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitost' veci, správanie účastníka konania a postup súdu (I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, I. ÚS 79/05). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd je toho názoru, že doterajšia dĺžka namietaného konania nebola závislá od zložitosti veci.

2. Pokiaľ ide o správanie sťažovateľov ako účastníkov konania, ústavný súd nezistil žiadnu skutočnosť, ktorá by mala byť zohľadnená na ich ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v tomto konaní k zbytočným priet'ahom.

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup okresného súdu. Ústavný súd sa zaoberal jeho postupom v posudzovanej veci z hľadiska celkového priebehu konania.

Ústavný súd z rozboru veci zistil, že súdne konanie začalo vo februári 1993. Spis bol okresnému súdu doručený z Okresného súdu Dolný Kubín na ďalšie konanie 5. októbra 1994. Okresný súd od uvedeného dátumu obmedzil svoju činnosť v podstate iba na zabezpečenie spisu sp. zn. D 2254/93 vedeného Okresným súdom Dolný Kubín. Z uvedeného vyplýva, že okresný súd počas obdobia viac ako 12 rokov (od doručenia spisu 5. októbra 1994 do marca 2007) nevykonal žiaden iný úkon v merite veci smerujúci k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľov.

Pokiaľ by podľa názoru okresného súdu výsledok konania vedeného Okresným súdom Dolný Kubín pod sp. zn. D 2254/93 bol dôležitou otázkou na rozhodnutie vo veci okresného súdu sp. zn. 8 C 666/94 (čo však predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení nenamietal) a ak čakal na jeho právoplatné skončenie, vyriešenie ktorého považoval za podmienku ďalšieho konania vo svojej veci, prichádzal do úvahy postup v zmysle ustanovení § 109 Občianskeho súdneho poriadku a konanie bolo potrebné prerušiť. Ak teda okresný súd konajúci vo veci sp. zn. 8 C 666/1994 považoval vyriešenie tejto otázky za podmienku konania, potom bolo jeho povinnosťou prispôbiť tomu aj priebeh konania v označenej veci.

Ústavný súd vyhodnotil postup okresného súdu ako nesústredený, keď 22. marca 2007 vyzval dedičov odporcu v 1. rade (t. j. sťažovateľov v 1. až 3. rade), aby sa vyjadrili, či trvajú na návrhu podanom navrhovateľkou 9. februára 1993, a to napriek tomu, že s návrhom týmto spôsobom disponovať nemohli (vyplýva to z ich postavenia ako odporcov v konaní). Navyše okresný súd ich vyjadrenie urgoval 2. mája 2007.

Ústavný súd preto pri hodnotení postupu okresného súdu, najmä s prihliadnutím na doterajšiu celkovú dĺžku konania (na okresnom súde viac ako 13 rokov), po zvážení všetkých okolností dospel k záveru, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 666/1994 bolo porušené základné právo sťažovateľov na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto rozhodnutia.

4. V nadväznosti na tento výrok a v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľom ústavný súd v bode 2 výroku tohto rozhodnutia prikázal okresnému súde podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a podľa § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

5. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie.

Sťažovatelia sa domáhali priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 40 000 Sk, ktoré odôvodnili nasledovne: *„Postavenie sťažovateľov v dôsledku postupu súdu je po dobu viac ako 12 rokov neisté, pričom vzhľadom na charakter nároku uplatneného proti sťažovateľom (spor o nehnuteľnosti) je zrejmé, že títo sú ohľadom ich vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam v trvajúcej neistote v očakávaní právoplatného rozhodnutia v danej veci. Okrem toho, trvajúci súdny spor má negatívny dopad na rodinné vzťahy, nakoľko tento sa už práve z dôvodu nečinnosti súdu a neprimeranej dĺžky jeho trvania preniesol aj na právnych nástupcov pôvodného odporcu 1) (nakoľko tento zomrel), t. j. na sťažovateľov 1) až 3). Je zrejmé, že tento negatívny dôsledok už nie je možné napraviť.“*

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k názoru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nie je pre sťažovateľov dostatočným zadosťučinením. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať sťažovateľom aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, a to s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu, najmä vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania okresného súdu, v nimi požadovanej sume 40 000 Sk, tak ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil (v danom prípade okresný súd), je povinný ho vyplatiť sťažovateľom do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu ústavného súdu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. januára 2008